

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	17
------------------------	----

PROTOKOŁY

PROTOKÓŁ (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej	21
PROTOKÓŁ (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności	27
PROTOKÓŁ (nr 3) w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	35
PROTOKÓŁ (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego	81
PROTOKÓŁ (nr 5) w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego	125
PROTOKÓŁ (nr 6) w sprawie ustalenia siedzib instytucji i niektórych organów, jednostek organizacyjnych i służb Unii Europejskiej	153
PROTOKÓŁ (nr 7) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej	155
PROTOKÓŁ (nr 8) dotyczący artykułu 6 ustęp 2 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie przystąpienia Unii do Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności	171
PROTOKÓŁ (nr 9) w sprawie decyzji Rady odnoszącej się do wykonania artykułu 16 ustęp 4 Traktatu o Unii Europejskiej i artykułu 238 ustęp 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w okresie między 1 listopada 2014 roku a 31 marca 2017 roku i od 1 kwietnia 2017 roku	173
PROTOKÓŁ (nr 10) w sprawie stałej współpracy strukturalnej ustanowionej na mocy artykułu 42 Traktatu o Unii Europejskiej	175
PROTOKÓŁ (nr 11) w sprawie artykułu 42 Traktatu o Unii Europejskiej	181
PROTOKÓŁ (nr 12) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu	183
PROTOKÓŁ (nr 13) w sprawie kryteriów konwergencji	187
PROTOKÓŁ (nr 14) w sprawie Eurogrupy	191
PROTOKÓŁ (nr 15) w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	193
PROTOKÓŁ (nr 16) w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii	199
PROTOKÓŁ (nr 17) w sprawie Danii	201
PROTOKÓŁ (nr 18) w sprawie Francji	203
PROTOKÓŁ (nr 19) w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej	205
PROTOKÓŁ (nr 20) w sprawie stosowania niektórych aspektów artykułu 26 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii	213

PROTOKÓŁ (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości ...	217
PROTOKÓŁ (nr 22) w sprawie stanowiska Danii	225
PROTOKÓŁ (nr 23) w sprawie stosunków zewnętrznych państw członkowskich dotyczących przekraczania zewnętrznych granic	237
PROTOKÓŁ (nr 24) w sprawie prawa azylu dla obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej	239
PROTOKÓŁ (nr 25) w sprawie wykonywania kompetencji dzielonych	243
PROTOKÓŁ (nr 26) w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym	245
PROTOKÓŁ (nr 27) w sprawie rynku wewnętrznego i konkurencji	247
PROTOKÓŁ (nr 28) w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej	249
PROTOKÓŁ (nr 29) w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich	253
PROTOKÓŁ (nr 30) w sprawie stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej do Polski i Zjednoczonego Królestwa	255
PROTOKÓŁ (nr 31) w sprawie przywozu do Unii Europejskiej produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich	259
PROTOKÓŁ (nr 32) w sprawie nabywania własności w Danii	265
PROTOKÓŁ (nr 33) dotyczący artykułu 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	267
PROTOKÓŁ (nr 34) w sprawie szczególnych ustaleń dla Grenlandii	269
PROTOKÓŁ (nr 35) w sprawie artykułu 40.3.3 Konstytucji Irlandii	271
PROTOKÓŁ (nr 36) w sprawie postanowień przejściowych	273
PROTOKÓŁ (nr 37) w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali	287

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I. Lista, o której mowa w artykule 38 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	293
ZAŁĄCZNIK II. Kraje i terytoria zamorskie objęte postanowieniami części IV Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	299

DEKLARACJE dołączone do Aktu końcowego Konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony podpisany w dniu 13 grudnia 2007 roku

A. DEKLARACJE ODNOSZĄCE SIĘ DO POSTANOWIEŃ TRAKTATÓW	
1. Deklaracja w sprawie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej	303
2. Deklaracja odnosząca się do artykułu 6 ustęp 2 Traktatu o Unii Europejskiej	303
3. Deklaracja odnosząca się do artykułu 8 Traktatu o Unii Europejskiej	303
4. Deklaracja dotycząca składu Parlamentu Europejskiego	303
5. Deklaracja dotycząca politycznej zgody Rady Europejskiej w sprawie projektu decyzji dotyczącej składu Parlamentu Europejskiego	303

6. Deklaracja odnosząca się do artykułu 15 ustępy 5 i 6, artykułu 17 ustępy 6 i 7 oraz artykułu 18 Traktatu o Unii Europejskiej	305
7. Deklaracja odnosząca się do artykułu 16 ustęp 4 Traktatu o Unii Europejskiej i artykułu 238 ustęp 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	305
8. Deklaracja odnosząca się do praktycznych środków, jakie należy podjąć w momencie wejścia w życie Traktatu z Lizbony, w odniesieniu do prezydencji Rady Europejskiej i Rady do Spraw Zagranicznych	309
9. Deklaracja odnosząca się do artykułu 16 ustęp 9 Traktatu o Unii Europejskiej dotycząca decyzji Rady Europejskiej w sprawie sprawowania prezydencji Rady	309
10. Deklaracja odnosząca się do artykułu 17 Traktatu o Unii Europejskiej	313
11. Deklaracja odnosząca się do artykułu 17 ustępy 6 i 7 Traktatu o Unii Europejskiej	313
12. Deklaracja odnosząca się do artykułu 18 Traktatu o Unii Europejskiej	313
13. Deklaracja w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	315
14. Deklaracja w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	315
15. Deklaracja odnosząca się do artykułu 27 Traktatu o Unii Europejskiej	317
16. Deklaracja odnosząca się do artykułu 55 ustęp 2 Traktatu o Unii Europejskiej ...	317
17. Deklaracja odnosząca się do pierwszeństwa	317
18. Deklaracja dotycząca rozgraniczenia kompetencji	319
19. Deklaracja odnosząca się do artykułu 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	321
20. Deklaracja odnosząca się do artykułu 16 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	321
21. Deklaracja w sprawie ochrony danych osobowych w dziedzinie współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpracy policyjnej	321
22. Deklaracja odnosząca się do artykułów 48 i 79 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	321
23. Deklaracja odnosząca się do artykułu 48 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	323
24. Deklaracja w sprawie osobowości prawnej Unii Europejskiej	323
25. Deklaracja odnosząca się do artykułów 75 i 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	323
26. Deklaracja odnosząca się do nieuczestniczenia jednego z Państw Członkowskich w środku, którego podstawą jest część trzecia tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	323
27. Deklaracja odnosząca się do artykułu 85 ustęp 1 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	325
28. Deklaracja odnosząca się do artykułu 98 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	325
29. Deklaracja odnosząca się do artykułu 107 ustęp 2 litera c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	325

30. Deklaracja odnosząca się do artykułu 126 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	325
31. Deklaracja odnosząca się do artykułu 156 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	327
32. Deklaracja odnosząca się do artykułu 168 ustęp 4 litera c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	329
33. Deklaracja odnosząca się do artykułu 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	329
34. Deklaracja odnosząca się do artykułu 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	329
35. Deklaracja odnosząca się do artykułu 194 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	329
36. Deklaracja odnosząca się do artykułu 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotycząca negocjowania i zawierania przez Państwa Członkowskie umów międzynarodowych odnoszących się do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	329
37. Deklaracja odnosząca się do artykułu 222 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	331
38. Deklaracja odnosząca się do artykułu 252 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sprawie liczby rzeczników generalnych w Trybunale Sprawiedliwości	331
39. Deklaracja odnosząca się do artykułu 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	331
40. Deklaracja odnosząca się do artykułu 329 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	331
41. Deklaracja odnosząca się do artykułu 352 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	333
42. Deklaracja odnosząca się do artykułu 352 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	333
43. Deklaracja odnosząca się do artykułu 355 ustęp 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	333
B. DEKLARACJE ODNOSZĄCE SIĘ DO PROTOKOŁÓW DOŁĄCZONYCH DO TRAKTATÓW	
44. Deklaracja odnosząca się do artykułu 5 Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej	335
45. Deklaracja odnosząca się do artykułu 5 ustęp 2 Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej	335
46. Deklaracja odnosząca się do artykułu 5 ustęp 3 Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej	335
47. Deklaracja odnosząca się do artykułu 5 ustępy 3, 4 i 5 Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej	335
48. Deklaracja dotycząca Protokołu w sprawie stanowiska Danii	337
49. Deklaracja dotycząca Włoch	337

50. Deklaracja dotycząca artykułu 10 Protokołu w sprawie postanowień przejściowych	339
C. DEKLARACJE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH	
51. Deklaracja Królestwa Belgii w sprawie parlamentów narodowych	341
52. Deklaracja Królestwa Belgii, Republiki Bułgarii, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Włoskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Litewskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Republiki Austrii, Republiki Portugalskiej, Rumunii, Republiki Słowenii oraz Republiki Słowackiej w sprawie symboli Unii Europejskiej	341
53. Deklaracja Republiki Czeskiej w sprawie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej	341
54. Deklaracja Republiki Federalnej Niemiec, Irlandii, Republiki Węgierskiej, Republiki Austrii i Królestwa Szwecji	343
55. Deklaracja Królestwa Hiszpanii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	343
56. Deklaracja Irlandii w sprawie artykułu 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	343
57. Deklaracja Republiki Włoskiej w sprawie składu Parlamentu Europejskiego ...	345
58. Deklaracja Republiki Łotewskiej, Republiki Węgierskiej i Republiki Malty w sprawie pisowni nazwy jednej waluty w Traktatach	345
59. Deklaracja Królestwa Niderlandów odnosząca się do artykułu 312 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	347
60. Deklaracja Królestwa Niderlandów odnosząca się do artykułu 355 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	347
61. Deklaracja Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej	347
62. Deklaracja Rzeczypospolitej Polskiej dotycząca Protokołu w sprawie stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w odniesieniu do Polski i Zjednoczonego Królestwa	347
63. Deklaracja Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie definicji terminu „obywatele”	347
64. Deklaracja Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie prawa głosowania w europejskich wyborach parlamentarnych	349
65. Deklaracja Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie artykułu 75 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	349

KARTA PRAW PODSTAWOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ

PREAMBUŁA	353
TYTUŁ I. Godność	355
TYTUŁ II. Wolności	357
TYTUŁ III. Równość	363

TYTUŁ IV. Solidarność	365
TYTUŁ V. Prawa obywatelskie	371
TYTUŁ VI. Wymiar sprawiedliwości	375
TYTUŁ VII. Postanowienia ogólne dotyczące wykładni i stosowania Karty	377

TABLE OF CONTENTS

PREFACE (in Polish)	17
----------------------------------	----

PROTOCOLS

PROTOCOL (No 1) on the role of national parliaments in the European Union	20
PROTOCOL (No 2) on the application of the principles of subsidiarity and proportionality	26
PROTOCOL (No 3) on the Statute of the Court of Justice of the European Union	34
PROTOCOL (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank	80
PROTOCOL (No 5) on the Statute of the European Investment Bank	124
PROTOCOL (No 6) on the location of the seats of the institutions and of certain bodies, offices, agencies and departments of the European Union	152
PROTOCOL (No 7) on the privileges and immunities of the European Union	154
PROTOCOL (No 8) relating to Article 6(2) of the Treaty on European Union on the accession of the Union to the European Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms	170
PROTOCOL (No 9) on the decision of the Council relating to the implementation of Article 16(4) of the Treaty on European Union and Article 238(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union between 1 November 2014 and 31 March 2017 on the one hand, and as from 1 April 2017 on the other ...	172
PROTOCOL (No 10) on permanent structured cooperation established by Article 42 of the Treaty on European Union	174
PROTOCOL (No 11) on Article 42 of the Treaty on European Union	180
PROTOCOL (No 12) on the excessive deficit procedure	182
PROTOCOL (No 13) on the convergence criteria	186
PROTOCOL (No 14) on the Euro Group	190
PROTOCOL (No 15) on certain provisions relating to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	192
PROTOCOL (No 16) on certain provisions relating to Denmark	198
PROTOCOL (No 17) on Denmark	200
PROTOCOL (No 18) on France	202
PROTOCOL (No 19) on the Schengen acquis integrated into the framework of the European Union	204
PROTOCOL (No 20) on the application of certain aspects of Article 26 of the Treaty on the Functioning of the European Union to the United Kingdom and to Ireland	212
PROTOCOL (No 21) on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice	216

PROTOCOL (No 22) on the position of Denmark	224
PROTOCOL (No 23) on external relations of the Member States with regard to the crossing of external borders	236
PROTOCOL (No 24) on asylum for nationals of Member States of the European Union	238
PROTOCOL (No 25) on the exercise of shared competence	242
PROTOCOL (No 26) on services of general interest	244
PROTOCOL (No 27) on the internal market and competition	246
PROTOCOL (No 28) on economic, social and territorial cohesion	248
PROTOCOL (No 29) on the system of public broadcasting in the Member States	252
PROTOCOL (No 30) on the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union to Poland and to the United Kingdom	254
PROTOCOL (No 31) concerning imports into the European Union of petroleum products refined in the Netherlands Antilles	258
PROTOCOL (No 32) on the acquisition of property in Denmark	264
PROTOCOL (No 33) concerning Article 157 of the Treaty on the Functioning of the European Union	266
PROTOCOL (No 34) on special arrangements for Greenland	268
PROTOCOL (No 35) on Article 40.3.3 of the Constitution of Ireland	270
PROTOCOL (No 36) on transitional provisions	272
PROTOCOL (No 37) on the financial consequences of the expiry of the ECSC Treaty and on the Research Fund for Coal and Steel	286

ANNEXES

ANNEX I. List referred to in Article 38 of the Treaty on the Functioning of the European Union	292
ANNEX II. Overseas countries and territories to which the provisions of Part Four of the Treaty on the Functioning of the European Union apply	298

DECLARATIONS annexed to the Final Act of the Intergovernmental Conference which adopted the Treaty of Lisbon, signed on 13 December 2007

A. DECLARATIONS CONCERNING PROVISIONS OF THE TREATIES

1. Declaration concerning the Charter of Fundamental Rights of the European Union	302
2. Declaration on Article 6(2) of the Treaty on European Union	302
3. Declaration on Article 8 of the Treaty on European Union	302
4. Declaration on the composition of the European Parliament	302
5. Declaration on the political agreement by the European Council concerning the draft Decision on the composition of the European Parliament	302
6. Declaration on Article 15(5) and (6), Article 17(6) and (7) and Article 18 of the Treaty on European Union	304
7. Declaration on Article 16(4) of the Treaty on European Union and Article 238(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union	304

8. Declaration on practical measures to be taken upon the entry into force of the Treaty of Lisbon as regards the Presidency of the European Council and of the Foreign Affairs Council	308
9. Declaration on Article 16(9) of the Treaty on European Union concerning the European Council decision on the exercise of the Presidency of the Council	308
10. Declaration on Article 17 of the Treaty on European Union	312
11. Declaration on Article 17(6) and (7) of the Treaty on European Union	312
12. Declaration on Article 18 of the Treaty on European Union	312
13. Declaration concerning the common foreign and security policy	314
14. Declaration concerning the common foreign and security policy	314
15. Declaration on Article 27 of the Treaty on European Union	316
16. Declaration on Article 55(2) of the Treaty on European Union	316
17. Declaration concerning primacy	316
18. Declaration in relation to the delimitation of competences	318
19. Declaration on Article 8 of the Treaty on the Functioning of the European Union	320
20. Declaration on Article 16 of the Treaty on the Functioning of the European Union	320
21. Declaration on the protection of personal data in the fields of judicial cooperation in criminal matters and police cooperation	320
22. Declaration on Articles 48 and 79 of the Treaty on the Functioning of the European Union	320
23. Declaration on the second paragraph of Article 48 of the Treaty on the Functioning of the European Union	322
24. Declaration concerning the legal personality of the European Union	322
25. Declaration on Articles 75 and 215 of the Treaty on the Functioning of the European Union	322
26. Declaration on non-participation by a Member State in a measure based on Title V of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union	322
27. Declaration on Article 85(1), second subparagraph, of the Treaty on the Functioning of the European Union	324
28. Declaration on Article 98 of the Treaty on the Functioning of the European Union	324
29. Declaration on Article 107(2)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union	324
30. Declaration on Article 126 of the Treaty on the Functioning of the European Union	324
31. Declaration on Article 156 of the Treaty on the Functioning of the European Union	326
32. Declaration on Article 168(4)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union	328

33. Declaration on Article 174 of the Treaty on the Functioning of the European Union	328
34. Declaration on Article 179 of the Treaty on the Functioning of the European Union	328
35. Declaration on Article 194 of the Treaty on the Functioning of the European Union	328
36. Declaration on Article 218 of the Treaty on the Functioning of the European Union concerning the negotiation and conclusion of international agreements by Member States relating to the area of freedom, security and justice	328
37. Declaration on Article 222 of the Treaty on the Functioning of the European Union	330
38. Declaration on Article 252 of the Treaty on the Functioning of the European Union regarding the number of Advocates-General in the Court of Justice	330
39. Declaration on Article 290 of the Treaty on the Functioning of the European Union	330
40. Declaration on Article 329 of the Treaty on the Functioning of the European Union	330
41. Declaration on Article 352 of the Treaty on the Functioning of the European Union	332
42. Declaration on Article 352 of the Treaty on the Functioning of the European Union	332
43. Declaration on Article 355(6) of the Treaty on the Functioning of the European Union	332
B. DECLARATIONS CONCERNING PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATIES	
44. Declaration on Article 5 of the Protocol on the Schengen acquis integrated into the framework of the European Union	334
45. Declaration on Article 5(2) of the Protocol on the Schengen acquis integrated into the framework of the European Union	334
46. Declaration on Article 5(3) of the Protocol on the Schengen acquis integrated into the framework of the European Union	334
47. Declaration on Article 5(3), (4) and (5) of the Protocol on the Schengen acquis integrated into the framework of the European Union	334
48. Declaration concerning the Protocol on the position of Denmark	336
49. Declaration concerning Italy	336
50. Declaration concerning Article 10 of the Protocol on transitional provisions ...	338
C. DECLARATIONS BY MEMBER STATES	
51. Declaration by the Kingdom of Belgium on national Parliaments	340
52. Declaration by the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Lithuania, the Grand Duchy of Luxembourg, the Republic of Hungary,	

the Republic of Malta, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia and the Slovak Republic on the symbols of the European Union	340
53. Declaration by the Czech Republic on the Charter of Fundamental Rights of the European Union	340
54. Declaration by the Federal Republic of Germany, Ireland, the Republic of Hungary, the Republic of Austria and the Kingdom of Sweden	342
55. Declaration by the Kingdom of Spain and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	342
56. Declaration by Ireland on Article 3 of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice	342
57. Declaration by the Italian Republic on the composition of the European Parliament	344
58. Declaration by the Republic of Latvia, the Republic of Hungary and the Republic of Malta on the spelling of the name of the single currency in the Treaties	344
59. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 312 of the Treaty on the Functioning of the European Union	346
60. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 355 of the Treaty on the Functioning of the European Union	346
61. Declaration by the Republic of Poland on the Charter of Fundamental Rights of the European Union	346
62. Declaration by the Republic of Poland concerning the Protocol on the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in relation to Poland and the United Kingdom	346
63. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the definition of the term 'nationals'	346
64. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the franchise for elections to the European Parliament	348
65. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on Article 75 of the Treaty on the Functioning of the European Union	348

CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS OF THE EUROPEAN UNION

PREAMBLE	352
TITLE I. Dignity	354
TITLE II. Freedoms	356
TITLE III. Equality	362
TITLE IV. Solidarity	364
TITLE V. Citizens' rights	370
TITLE VI. Justice	374
TITLE VII. General provisions governing the interpretation and application of the Charter	376